

Voisiko asiakirja olla kuva?

3.5.2018

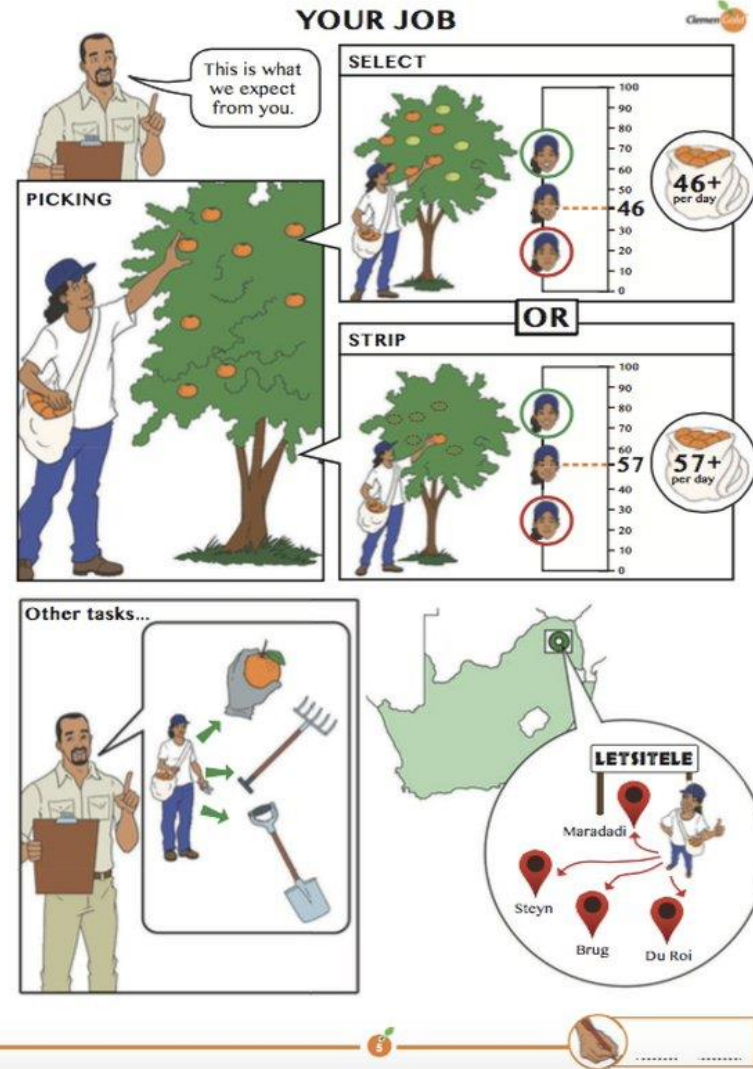
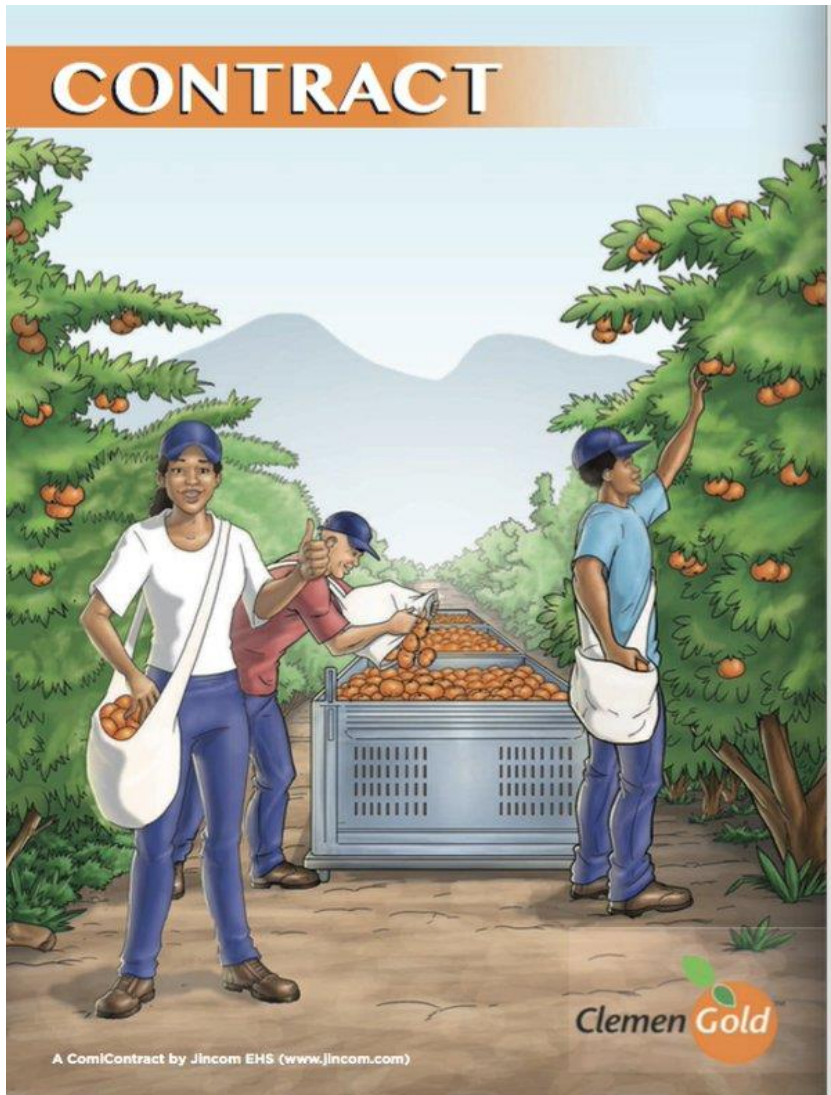
IDEA-PROJEKTIN TAPAAMINEN

ELIISA PITKÄSALO JA ANNE KETOLA

Kuva ei ole koriste

Voiko kuvilla edistää lapsen osallisuutta huostaanoton päätöksenteossa?

Visuaalinen sopimusteksti

Kuvaa ja sanaa yhdistävä sopimusteksti

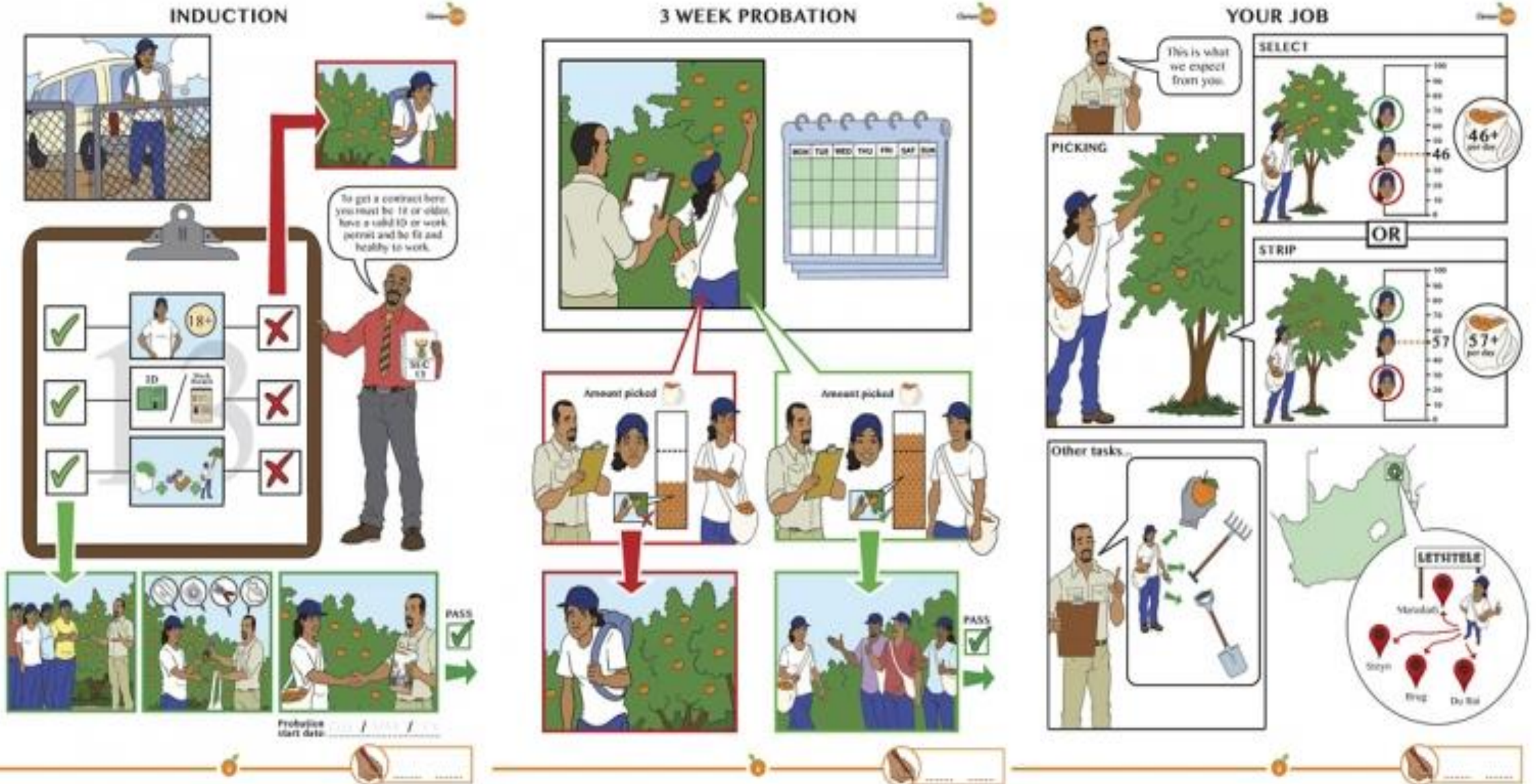
Esimerkiksi sarjakuvasopimus (*comic contract*; Robert de Rooy 2016)

Juridisesti pätevä, allekirjoitetaan työsopimuksena!

Robert de Rooy kehitti eteläafrikkalaisen plantaasin tarpeisiin: avuksi kieli- tai lukutaidottomien työntekijöiden palkkaamiseen

”Vaikka juridista estettä sarjakuvasopimukselle ei ole, kynnys sen käyttöön ottamiselle on varmasti olemassa. Kaikissa työsopimuksissa visuaalisuus ei ole tarpeen, mutta silloin kun sopijapuolen kyky ymmärtää kirjoitettua tekstiä on puutteellinen, sopimuksen visualisointi voi edistää ymmärtämistä.” (Pitkäsalo & Kalliomaa-Puha, tulossa 2018)

Sanasta kuvaksi: selkeys ja saavutettavuus

Selkeys ja saavutettavuus

Sopimukset ovat perinteisesti juristien juristeille laatimia mahdollisimman aukottomia tekstejä.
(Haapio, Plewe & de Rooy 2017)

”Oikeudellisessa muotoilussa, eli legal designissa, on kyse asiakkaan näkökulman huomioimisesta. Siis siitä, että asioista tehdään ymmärrettäviä muillekin kuin oikeustieteilijöille. Yksi osa oikeudellista muotoilua on sopimusmuotoilu ja sopimusten visualisointi.”

(Kiira Koskela 2017: Sarjakuva mullistaa sopimustekstit, Turun ylioppilaslehti)

Sopimuksen on täytettävä tehtävänsä oikeudellisena suojana.

(Haapio, Plewe & de Rooy 2017)

Kuvien käyttö sanallisen viestinnän tukena

Lapsi ei voi toimia täysivaltaisesti tilanteessa, jota ei ymmärrä.

Kuvat auttavat lasta erilaisten tunteiden ja elämäntapahtumien käsittelyssä.

- esim. tunnekortit
- pohditaan perhe-elämää, elämänmuutoksia, ongelmien käsittelyä jne.

Kuvat voivat toimia paitsi apuna keskustelussa, myös kirjoitetun sanallisen viestinnän tukena.

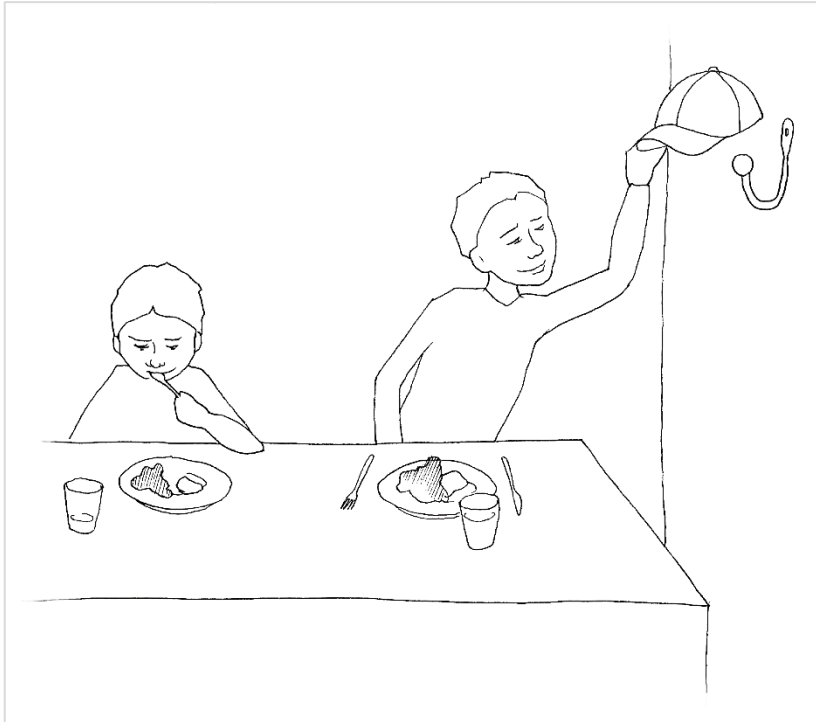
KATSEENSEURANTATUTKIMUS: Lapset ja kuvitettu teksti

7–11-vuotiaita lapsia

(Pike, Barnes & Barron 2010, Feathers & Arya 2012)

- Jos lapsi ei ymmärrä tekstiä, siirtyy katsomaan kuvaa
 - Kuvitetun tekstin sisällön muistetaan paremmin kuin saman tekstin ilman kuvitusta
 - Mitä nuorempi lapsi, sitä enemmän katsoo kuvaa
-
- Kuvat tarjoavat kontekstin, jossa teksti on helpompi tulkita.
 - Kuvat tarjoavat kontekstin, jonka avulla teksti on helpompi muistaa.

Lastensuojelulaitoksen säännöt

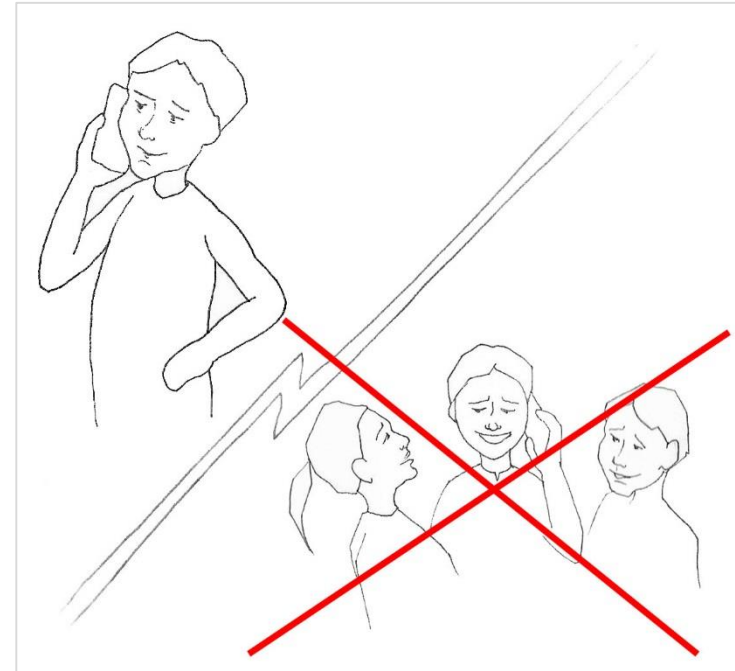
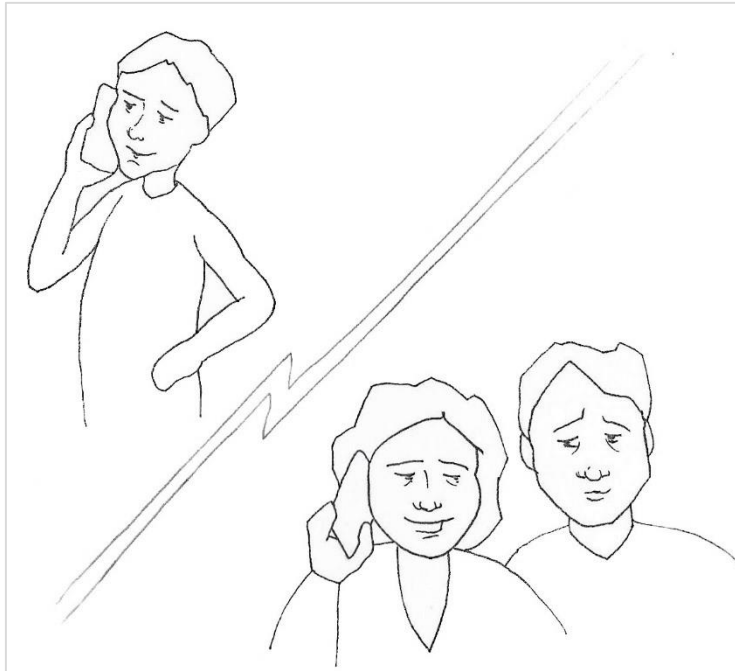

Hattu pois ruokapöydässä.

Toisten huoneissa oleskelu ilman lupaa kielletty.

SIJAISHUOLLON ASIAKIRJAT: Yhteydenpidon rajoittaminen

Haasteita

Kaikkea ei voi visualisoida

Samaa kuvaa voidaan tulkita eri tavoin

- Meidän tulkintamme voi poiketa lasten tulkinnasta.
- Katsoja löytää kuvasta aina useita merkityksiä, jotka ovat sidoksissa hänen omaan taustaansa ja kokemusmaailmaansa.

Representaatio

- Miten ihmiset kuvataan kuvassa?
- Millaisena lapsi haluaisi itsensä nähdä?

eliisa.pitkasalo@uta.fi
anne.ketola@uta.fi

Lähteet

Feathers, Karen M., and Poonam Arya. 2012. "The Role of Illustrations During Children's Reading." *Journal of Children's Literature* 38 (1): 36–43.

Haapio, Helena, Plewe, Daniela Alina & de Rooy Robert (2017). Contract Continuum: From Text to Images, Comics and Code. Teoksessa E. Schweighofer, F. Kummer, W. Hoetendorfer & C. Sorge (toim.) *Trends and Communities of Legal Informatics. Proceedings of the 20th International legal Informatics Symposium IRIS 2017*. Österreichische Computer Gesellschaft, Wien. 411–418

Koskela, Kiira (2017). Sarjakuva mullistaa sopimustekstit. *Turun ylioppilaslehti* 27.2.2017.
<https://www.tylkkari.fi/ilmiot/sarjakuva-mullistaa-sopimustekstit>

Pike, Meredith M., Marcia A. Barnes, Roderick W. Barron. 2010. "The Role of Illustrations in Children's Inferential Comprehension." *Journal of Experimental Child Psychology* 105: 243–255.

de Rooy, Robert (2016). Mindfulness in Contracting: Comics as Contracts. Esitys konferenssissa International conference on contract simplification 29.-31.3.2016. Rüslikon/Zurich, Switzerland.
http://institute.swissre.com/events/contract_simplification.html#tab_3